

namen se pa rabi ježičasti valjar; ali pa se pri-
bijejo na gladki valjar latice ali železne šine. Tudi
velja, ako se gladki valjar z verigo ovije in po-
vršje valjarjevo brapavo napravi. 7. Ivrsten ugođen
včinek ima tudi povaljanje travnikov rano spom-
ladi. Ž njim se travine koreninice, ktere je po-
zimski mraz privzdignil, k tlam pritisnejo in drn
dobi ravno površje, kar je koscem in grabljicam
ljubo. 8. Služi valjanje tudi za vzdrževanje po-
trebne vlažnosti v zemlji ne le na polju, ampak
tudi na travnikih. Vzrok leži v tem, da se z
zdrobljenjem zemlje moč, vodo na se potegniti in
v sebi vzdržati, poveča.

Večidelj kmetovavci valjar premalo ali o ne-
pravem času rabijo. Navadno se ž njim še le o
setvi začne delati in vendar je njegovo delo že
pri pripravljanju polja za setev silno potrebno in
hasnovito. Povaljanje grobozrnatega semena, ka-
kor je to n. pr. pri ječmenu skoraj splošna nava-
da, je pa le o suhih spomladih opravičeno, sploh
pri večidel suhem vremenu. Kot pravilo pa ne
sme veljati, ker že jeden močen dež zemljo močno
oskori, t. z. trdno skorjo prevleče. Take njive se
smejo še le takrat povlačiti, ko so mlade rastlinice
že za prst dolge postale. Drugače je to pri drobo-
zrnatih semenih, pri katerih je povaljanje jedino
sredstvo jih v zemljo vtisniti in jih tako v tesno
zvezo z zemljo spraviti.

Da pa valjar svoj namen tudi doseže, mora
primerno težek biti; dolgi, tenki valjarji svoj na-
men le bolj na pol dosegaajo, ker ne morejo po-
trebnega pritiska narejati, stežavajo obračanje,
zavlečejo prst in, če je seme že posejano, tudi
seme. Valjar bi ne smel daljši biti, kakor 2
metra. Priporočati je tudi, da se valjar tako na-
pravi, da se more na obeh straneh spredaj in zadaj
vpregati tako, da ga na koncu njive ni treba obračati.

Za vtrjevanje njiv, za pritrjevanje setev in
mladih rastlin k zemlji, kakor tudi za vzdrževanje
vlažnosti v zemlji je gladek valjar priporočevati;
za drobljenje grudastih zemljišč pa zaslužuje ježa-
sti in pa obročasti valjar pred gladkim prednost.
Tako je Burgov dvojčekast valjar, ki obstoji iz
dvojnega ježastega valjarja med lesenim zbojem
za drobljenje prstene skorje kaj izvrsten. Za
razdrobljenje grud pa je Krokilov in Nišvicov
grudolamar in prašna brana boljša.

M. Kakoršno mora sadovno drevesce biti,
da je za presajanje najbolj pripravno. Sadovno
drevesce za presajanje pripravno mora imeti vitko,
ravno, dosti močno in dolgo steblo, na katerem ni
nobenih ran ali kakih dragih poškodovanj videti.
Korenine morajo biti obilno razraščene, zdrave in
na prerezu rumenkasto-bele. Vrh mora imeti naj-
manj 3—4 vejice, izmed katerih mora biti jedna kot
podaljšano steblo za srednjo glavno vejo pripravna.
Ako ima drevesce sledi suše, močne ozeblin ali
kake druge bolezni, ni za presajanje in tudi ne
za nakupovanje.

Sejmovi na Štajerskem. 4. nov. v Ponkvi;
6. nov. v Lembergu, pri sv. Lenartu v slov. gor.,
pri Novicerkvi, v Pobrežji pri sv. Vidu, v Brežicah,
v Ročici, v Selnici nad Mariborom; 10. nov. pri
sv. Martinu pri Wurmbergu; 11. nov. v Gomileh,
pri sv. Mohorju, v Marenbergu, pri sv. Martinu
pri Slov. Gradu, v Oplotnici (Sv. Barbara), v
Laškem in v Spod. Hočah.

Sejmovi na Koroškem. 6. nov. v Podkloštru,
pri Reihenaui, v Feld-u v Marlborjetu, v Strass-
burgu; 10. nov. v Dürnteinu; 11. nov. v Krškem,
v št. Martinu in v št. Martinu nad Belakom in
Gornj. Belanah.

Dopisi.

Iz Brežic. (Odgovor na javno prašanje.)
Tistemu (negdo iz Brežic) darovniku za Čelsko
kapelico, ki mi žuga eno zagosti, mora znano
biti, da sem za njo potrošil za načrt fl. 3.— za
apno fl. 15.—, za opeke fl. 15.—, za zidarja
fl. 7.— in Hleben, berniku fl. 9.— tako skupaj
fl. 49.—. Prejel sem od bernika 9 vedrov mošta, po
5 fl. vedro, tako skupaj fl. 45.—, od g. Krazliča
gotovega denarja fl. 1.—, zato vsega skupaj
fl. 46.—. Jaz bi se tistemu posestniku priporočal,
da bi meni tako zagodil, da bi tiste fl. 3.—, ktere
še imam za stroške dobiti od ktere strani koli,
dobil, ker sem kamenje za zidanje še tako brez
plačila zraven dal. Ig. Loj. Altmann.

Iz Celja. Naši mestjani že več časa ngibljejo,
kako bi z mogoče malimi stroški postavili most,
da bi po njem laglje dovažali drva itd. Ker pa
je v mestni kasi rada suša, zato se dela nič prav
niso upali poprijeti. Toda sedaj bo menda šlo
— misli modra glava „pürgermajster“ Neckerman
in jegovi svetniki v mestni hiši. Prišel je namreč
Pečovnik z večimi posestniki celjske okolice in
„pürgermajstra“ poprosil, naj se pri stavljenju mosta
tudi na okoličane vzeme ozir ter brv pri „Grena-
dirwirth-u“ prenaredi v most. Okoličani bi tako
pripravljeni bili za most tudi kaj storiti. Mestni
očetje bi te ponudbe bili močno veseli, ko bi se
tudi srenjsko zastopništvo celjske okolice tako zgla-
silo. Na obljube posameznikov — ne gre meni
nič tebi nič most staviti. Brž čas so pravo zadeli.
Prihodnji teden, 13., 14., 15. novembra se začnejo
zopet obravnave pri porotniški sodnji. Toženi so
Karl Heumaier zarad goljufije, Franc Trauner zavolj
uboja, Franc Postič zarad nezvestnosti, Vid Plajn-
šek zarad težkega telesnega poškodovanja in Jožef
Turk kot goljuf. Nedavno smo pokopali dolgo-
letnega profesorja tukajšne gimnazije, g. Oreška.
Rajni je zraven drugih dobrih lastnosti imel še to, da
je bil tudi znan kot štedljivec ali šparovec. Nekokrat
bere v neke dunajski novini, kako neki Plahz z de-
narji tako srečno baranta, da izplačuje po 45%.
Za poskušnjo mu pošlje g. Orešek 2000 fl. in res
kmalu dobi od Plahza od $\frac{1}{4}$ leta obresti od 2000 fl.

po 45% naprej. Veselje g. profesorja bilo je veliko. Nenadoma mu dojde pismo od Plahtha, v katerem pravi, da naj Orešek vzame svojih 2000 fl. nazaj. Kajti z tako malimi zneski se on, namreč Plahth, ne peča več. Vsled tega pobere preveč zaupljivi Orešek svojih poslednjih 4000 fl. iz hranilnice in njih pošlje Plahthu — 3 tedne poznej je prišel znani „krah“, ki je požrl goljufa in kridatarja Plahtha z Oreškovimi 6000 fl. vred. — Velika nesreča se je zgodila v Vezovjem; 18letna deklica posestnika Jož. Sanča je padla v globoki štepih ali studenec in — utonila. V tukajšno okrajno sodnijo so spravili Franca Č., posestnika v Žavcu; očitajo mu strahovito zločinstvo, češ da je nalašč ogenj vtoril, svojo ženo pa zastupil. —

Iz Šoštanja. Poslednje volitve za okrajni zastop so se primerno precej mirno vršile. Novi zastopniki 25. okt. imeli so prvo sejo in pri tej priliki izvolili novega načelnika, njegovega namestnika in 2 odbornika. Načelnik je postal g. Gašpar Skaza, trgovec v Velenju, njegov namestnik je g. Miha Golob, gostilničar v Šoštanju, odbornika sta g. Franc Škubic, zdravnik v Velenju in g. Vincencij Dovnik, usnarj v Škalah. G. Golob je bil poprej okrajnemu zastopu načelnik in je pri novih volitvah v skupini „mest in trgov“ dobil razun 1 vseh 32 glasov, kar dovolj spričuje, koliko zaupanje da mož uživa pri svojih sodržavljanih. Med okrajnimi zastopniki je č. g. dr. Lipold, župnik pri št. Martinu pri Šaleku, in g. Jožef Rak, gostilničar v Velenju — oba vrlo narodna moža!

Od sv. Tomaža pri Veliki nedelji. V soboto na den sv. Jude in Šimona se je naš novi živinski sejem prav vrlo obnesel. Goveje živine je bilo blizu 2000, konjev nad 320; prodanih goved se je naštel 124 in 8 konjev. Cena pri kravah je največja bila od 20—50 gld. pri konjih 200 in pri volih 208 fl. Vkljub slabemu vremenu preteklih dnevov je vendar prišlo mnogo kupcev iz Medžimurja, murskega polja, iz Goriškega in iz podravskega ravnin. Red sejma je bil izvrsten in ljudstvo zavsem dobro oskrbljeno. G. Baumann, mesar pri sv. Marjeti na Pesnici, se je najizvrstnejšega kupca pokazal; odgnal je 28 glav goveje živine in 2 konja. Hvala slovenskemu gospodu, ki je tako marljivo naš sejem razglaševal, hvala tudi vsem srenjskim predstojnikom, ki so brezplačno toliko listkov izpisovali — in hvala vsem, ki so se prvega sejma vdeležili, ker upamo da bodo se tudi ob drugem itd. k barantiji pridružili. Tudi štacunarjev je prišlo veliko in hvalijo prvi sejem, da so dobro tržili. Fr. Škrlec.

Politični ogled.

Turška vojska. Zadnjič smo poročali o 3 dnevni bitki ob Moravi, dnes dostavimo, da se je strašno klanje nadaljevalo še 2 dni, namreč 22. in 23. oktobra. Iz prva so turkoljubni listi po svetu zatrobili, da so bili Srbi grozno tepeni, da

je Djunis in Kragujevac v turških rokah, vsa Srbija turškemu poplavljenju odprta in celó Beligrad v nevarnosti. Sedaj pa se je pokazalo, da so Turki in njihovi prijatelji nesramno legali. Resnica je: Turki so deroči v Srbijo vse požgali, sedaj pa je zima tu; zato je sultan ukazal Kerim-paši, naj vzame na vsak način mesti Djunis in Kruševac. Ali tega Kerimpaša v 5 dnevnem boju ni dosegel; vzel je Srbom po groznem krvi prelivanju samo 2 revni vesi: Krevet in Viljegovac, čeravno je bil za kakih 20.000 mož močnejši od Srbov. Po tem takem smemo pač začudeni junaškim Srbom reči: živili, junaci! Najnovejša vest pravi, da se Turki pomikajo nazaj in stavijo revne bajtice iz blata, jih pokrivajo z vejevjem in namerjavajo v njih prezimovati. Ni dvomiti, da bodo grozno trpeli; Srbi so tukaj na boljšem, ker se lahko zaprejo v mesti Aleksinac in Kruševac in v začnecani tabor Deligrad; 28. oktobra so Turki zopet skušali Djunis vzeti, pa so bili zopet odbiti, Srbi so jim razbili celo baterijo kanonov! Ob reki Timok se ni nič važnega zgodilo, pač pa so se ob Drini 23. okt. spoprijeli Srbi in Turki brez uspeha. Turki pomnožujejo tam svojo vojno in bi radi od ondot čez Sabac udarili proti Beligradu; zato se Srbi močno utvrdujejo v Loznici, da Turkom zabranijo prehod čez reko Drino. Novoselov se je tudi vojskoval in nevaren napad Mehemed-paše, ki je poturčen Nemec, 26. okt. srečno odbil. Iz Soluna je po železnici došlo v Mitrovico 24 novih turških bataljonov, ki hitijo nad Novibazar v Niš. Na južni strani Črnogore se je Derviš-paša daleč pomekol nazaj. Njegovi Turki so celó splašeni, čeravno jih je še kakih 30.000 mož. Muktar-paša je prisiljen bil 8000 mož odposlati, da v trdnjavo Nikšiće spravijo potrebnega živeža, sicer se morajo tamošnji Turki udati Črnogorcem. V Hercegovini razsajata med Turki zopet strašna vstaša Musić in Bogdan. V Bosniji se je vstaša Despotoviču posrečilo Turkom vzeti mesto Petrovac. Pri Čupriji na Srbskem se skrivlje po tamošnjih gozdih 15.000 bolgarskih beguncev, skoro sami starci, ženske in otroci brez obleke, brez strehe, brez pravega živeža. V osebi Angleža dr. Ziemana jim je došel usmiljeni samaritan; z darovanim denarjem je prišel iz Angleškega, med reve razdelil mnogo obleke in jim postavil lesenih kolib za 4000 ljudi! Bog mu plati! — Iz Carigrada je došla vest, da je turški sultan pripravljen za 6 tednov z vojsko prenehati.

Avstrijske dežele. Pri volitvah za deželni zbor goriški so v knjetskih skupinah zmagali povsod — Slovenci. Živili vrli volilci. — V Poli, kamor sedaj pelja nova železnica, bila je velika vojaško-mornarska svečanost o priliki razkritja cesar Maksimilijanovega spomenika. Nadvojvoda Maksimilijan je bil pravi oče in utemeljitelj avstrijskemu vojnemu brodogradu. — Vlada baje namerjava kupiti Rudolfovo železnico. — Češki di-jaki v Pragi so hotli napraviti zbor, kder bi svoje sočutje izrekli jugoslavjanskim bratom, ki se borijo